

PRATARMĖ

Žalgirio mūšio 600-osioms metinėms buvo skirta daug renginių, parašyta nemaža tekstų. Jubiliejus atsispindėjo ir Senosios Lietuvos literatūros ankstesniuose tomuose. Šiai reikšmingai sukakčiai buvo dedikuota 29-oji Senosios Lietuvos literatūros knyga, 30-ojoje buvo paskelbta iki tol mažai nežinotų Žalgirio mūšio aprašymų. Šioje, 31-ojoje, knygoje, kaip buvo anotuota anksčiau, publikuojami svarbiausi ta proga parengtų mokslo darbų rezultatai.

Jubiliejus paskatino sutelkti ne vien Žalgirio, bet platesnės tematikos – mūšių vaizdavimo senajoje Lietuvos raštijoje – tyrėjus ir tyrimus. 2010 m. Lietuvių literatūros ir tautosakos institute Senosios literatūros skyriaus pastangomis buvo organizuota tarptautinė mokslinė dvi dienas (lapkričio 25 ir 26 d.) vykusį konferencija „Žalgiriui-600. Istoriniai mūšiai Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės raštijoje“. Jos tikslas buvo suteikti galimybę savo tyrimus pristatyti viso regiono mokslininkams. Atrodo, tokį tikslą įgyvendinti pavyko, tematika tyrėjams pasirodė aktuali, renginyje pasisakė ir dauguma šio tomo autorių. Tačiau ši knyga anaipol nėra vien pranešimų pagrindų paruoštų straipsnių rinkinys – rengdami straipsnius mokslininkai gerokai modifikavo temas, kai kurių skaičiusių pranešimus mokslininkų tekstų čia nėra, o prie teminio tomo mielai prisidėjo minėtoje konferencijoje nedalyvavusių mokslininkų.

31-osios SLL knygos pagrindą sudaro 10 lietuvių, lenkų, baltarusių tyrėjų mokslinių straipsnių. Pusė jų skirti įvairiems su Žalgirio mūšiu susijusiems aspektams, meninio ir istorinio pasakojimo apie šią

pergalę kaitai senojoje raštijoje. Kituose vienaip ar kitaip kalbama apie Oršos (1514) mūšį, kurio 500 metų jubiliejų švęsime po trejeto metų, atskleidžiama jo reikšmė kultūrai ir ryšys su raštija, aptariami ta proga rašiusieji autoriai. Dalios DILYTĖS straipsnis atskleidžia mūšio vaizdavimo literatūrinę techniką Alberto Vijūko-Kojalavičiaus Lietuvos istorijoje. Detaliau susipažinti ir įvertinti šiuos tyrimus paliekame pačiam maloniajam skaitytojui.

Leidinyje, kaip įprasta, anotuojamos neseniai pasirodžiusios knygos, o skyrelyje „Kronika“ pristatomi kai kurie svarbesni senosios raštijos tyrėjų bendruomenei 2011 metų renginiai bei įvykiai.

Kitoje, 32-ojoje, Senosios Lietuvos literatūros knygoje bus skelbiami tyrimai, skirti vėlesnių laikų istorinių Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės mūšių senojoje raštijoje tematikai (nuo XVI a. II pusės iki XVIII a. pabaigos). Jų atsiradimą taip pat daugiausia inspiravo jubiliejinių Žalgirio metų mokslinis diskursas ir minėtoji Lietuvos literatūros ir tautosakos instituto surengta tarptautinė mokslinė konferencija.

Mintautas Čiurinskas
Vilnius, 2011 m. rugsėjo 5 d.